Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bréf og skjöl fátækramála. 1847-1893

Aðfnr. 1016, örk 3

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1850

Eg hefi þann 12ta August í ár meðtekið háttheiðrað bréf frá Fátækranefndinni í Reykjavíkr bæ og Seltjarnarness hrepp, dagsett þann 2n s. m. um framfærisrétt Sigurðar nokkurs Guðmundarsonar í Sveinsstaðahrepp hér í lögdæminu; hefi eg einnig þann 12ta August tilskrifað hreppstjóranum í Sveinsstaðahrepp hérum, og í gær, eptir nýlega gjörða ítrekun þessa máls, meðtekið hans svar, dagsett 17 þ. m. ásamt útdráttum af Þingeyra og Undirfells kirkna ministerialbókum; sést það þaraf að téðr S. Guðmundarson hefir aðeins í 4 ár tilsamans dvalið innan Sveinsstaða hrepps, hversvegna líka hreppstjórinn neitar að veita honum viðtöku, eða framfæri, og get eg ei betr séð, en hann hafi rétt að mæla.

Læt eg hérmeð þénustusamlega fylgja hans áminnsta svar með þess 2 fylgiskjölum; einnig fylgir tilbaka sú áðr meðtekna útskrift. —

Skrifstofu Húnavatnsþings að Ytriey, þ. 24 Oct. 1850.

Arnesen

Til

Fátækranefndarinnar í Reykjavíkr bæ og Seltjarnarness hrepp.

Bftrb. N. 341.50

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Eptir að bóndi Sigurður Guðmundsson
á Hvorri í Akranes hreppi innan Borgar-
fjarðar sýslu ~~hafði~~ var búinn að stíra uppi
frá, að hann fengi ekki leingur að vera
við búskap sinn á Akranesi og að allar eigur
hans yrðu teknar í málskostnað, samt gjörða
oss það sennilegt, að hann með konu og
börnum, öllum á úngu aldri, yrði sveit-
lægur í Reykjavíkur bæ og Seltjarnarness hreppi,
ritudum vér 4 dag f. m. fátækrastjóranum
í Akranes hreppi um að ~~Sigurður~~ nefndur
Sigurður yrði ekki fluttur þaðan og lofuðum
að afgreiða áður hans í þráðinni og máls-
kostnaðar útlátum, ~~sem eptir~~ einsog
sjálfsagt ageirið af ~~voru~~ bréfi voru nákvæmar
fyrir. Einnig ávegti meðtókum vér
sjálfsagt bréf frá hreppstjóranum í Akranes
hreppi dagsett 14 f. m. og þarf oss virðist
bréf þetta svo stýlaust, álitum vér eingin
þörf að gefa nokkurt svar aptur, því síðan
sem sagt var, að sýslu yfirvaldið yrði á
þráðinni þangað til kærunnar, en álítum
að minsta kosti von á, að Sigurður sem
búandi maður yrði ekki fluttur frá ábýli
sínu fyrri en í fardögum, sem er sá vikti
tími fyrir öllum jarðabyggingum og vistfærslum
hér í landi; samt að vér munnlega yrðum fyrir-
fram aðvaraðir um að frá Sigurði ~~fyrir~~ með
sitt hans fyrir sölu, þá hann þingað kæmi,
en oss ~~sýnilist~~ ~~herafnilegt að~~ þætti ~~auðséð~~
að ekki stýrði meiri einn venjulega nægtar
til þess að gæta ~~þ~~ þess, að það gæti komið
frá óþægindum og bágindum að veita svo mörgum í eina
móttöku en þess að ...

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ad útvega þeim húsnæði og þá þeim far-
borða; en — þegar von brást og var nefndum
Sigurði þann 26ta f. m. með konu og börnum
fleygt uppí sandinn og meðfylgjandi skírteini
hans frá [illegible] [illegible] skrifstofu bæjar-
fógetans.
Þar eð vér getum ekki annað enn ímyndað
oss að það [illegible], sem vér álítum skyldu
vora að ~~[illegible]~~ skýra herra hofs Stiptamti frá
þessu og [illegible] að tala [illegible] [illegible]
nú að koma oss, hvað ~~[illegible]~~ hreppstjórinn að
minnsta kosti verðskuldi ekki að vinna um meir
[illegible] í slíkum viðskiptum framvegis og
ef hvað [illegible] þegi [illegible] hafi verið
til [illegible] [illegible] [illegible]
en leyfum oss jafnframt í undirgefni að
biðjast útskriftar af máli Sigurðar, sem
vér nú vonum að fá komið aptur til Stiptamt-
sins, að það leiti hann undir rannsókn
[illegible] hafi gefið skýrslu um undanfarið [illegible]
[illegible] [illegible], svo vér getum komist að
raun um, að hann í raun og veru sé
með [illegible] þar sem [illegible] sveitlægur

Sigurdur Gudmundarson, sem næstlidid ár bjó á Krossi í Akranesshrepp átti til fátækra fjárhyrzlunnar í þessum hrepp ad svara tíundir og auka útsvar 1rbd 64s s: jardartíund 54s öreigatíund af lausafé sínu 45s og aukaútsvari 61s, en á þessu vard eingin greizla frá hans hendi, og mun því hafa valdid þraung hans, dyrfist eg því ad bidja fátækramálefna stjórnina í Reykjavík og Seltjarnarness hrepp hvar Sigurdur er tekinn til framfærslu, ad greida hans vegna útsvar þetta til fátækra sjódsins í Akranesshreppi, eda þá í hid minnsta tíundirnar 1rbd 3s. - Krafa skuldar þessarar var í vor send sýslumanninum í Borgarfjardar sýslu, sem fjalla mun hafa átt um bú Sigurdar, en frá honum er eingin afgreizla skuldarinnar skéd.

Einarhöfda þann 23ia dag októbermánadar 1850

ónskyldugast

Þórdur Gíslason

Til
Fátækrastjórnar nefndarinnar
í Reykjavík og Seltjarnarnesshrepps

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Jafnframt og mér hérmeð befalast að senda Yðar Vel-
byrðugheitum viðlagða útskrift af Skoðunar og Commissions-Protocoll
Borgarfjarðar-sýslu, til þess að þér þaraf getið séð,
hvört mér sýnist rétt í því að séra [illegible] Sig-
-urður Guðmundsson sé sveitlægur í sýslu Yðar,
[illegible] mér hérmeð [illegible] gefa [illegible] að [illegible]
bíð [illegible] að [illegible] Sigurð [illegible] árið 1849 [illegible] undir og
yfirmaður, [illegible] á [illegible] að [illegible]
[illegible] síðan á [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] sveit [illegible] máls-
[illegible]. Hvartil [illegible] [illegible] ekki [illegible], ~~að [illegible]~~
~~[illegible]~~ sem ~~[illegible] þangað fluttur~~ allslaus með konu
og 3. börnum, þangað fluttur ~~[illegible]~~, og [illegible] síðan
látið hann fá [illegible] að [illegible] [illegible] hann ekki [illegible]
getað [illegible] sér og sínum [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] ~~álitið~~
Þar [illegible] [illegible] [illegible] útskrift
um að [illegible] Sig: ~~[illegible]~~ sé sveitlægur í
Svanstaðahrepp í [illegible] sýslu, þá [illegible] það [illegible]
[illegible] tilmæli að Yðar Velbyrðugheitum
[illegible] að [illegible] og [illegible]
[illegible] framfæri og [illegible] hann flytja [illegible], ~~[illegible]~~
hvartil það [illegible] grannan [illegible], [illegible]
[illegible] ~~[illegible] það [illegible]~~, [illegible]
[illegible] að fá [illegible]

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Betala
póllsdal
brýf-
auða –

Háæruverdugum

herra prófasti A. Johnsen

Reykjavík

Vekuris lidsinnis beinüs at fóstabrof. —

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Í fylgi af brefi til mín af 19 þ. m. frá Hreppstjóran-
um í Sveinstaða hreppi Seignr Ólafi Jónssyni, viðvík-
jandi innkomu, veru og burtflutningi Sigurðar nokkurs
Guðmundssonar til og úr sókn þessari, er sagður hafi verið
vinnumaður á Hjallalandi hérumbil ár 1836–1837–
eður þar í kríngum, skal getið hér með svolátandi útdrátt
úr úr Undirfellskyrkju Ministerial Bók —

– Ár 1835 – Sigurður Guðmundsson 25 ára vinnumað-
ur innkominn frá Skarði að Hjallalandi. – Ár 1838
Sigurður Guðmundsson 28 ára, burtvikinn vinnumaður
frá Hjallalandi að Leysíngjastöðum í Þingeyrakl.
sókn

Rétt útdregið úr Undirfellskyrkju Ministerialbók
Undirfelli þann 20 Septembr 1850 vitnar

Jón Eyríksson
prestur

ad Bfbrb. N. 341. 20. b

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hos.J.N° 197 23/10 50.

Brjef prestsþjónustumannsins í Reykjavík og Seltjarnar=
neshrepps sendist mér yðar Velbyrdugheitum, og læt eg
því fylgja útskriptir af Þingeyra og Undirfellskyrkju
ministerialbókum, áhrærandi inkomu, veru, og burt=
flutningi hjóna Sigurðar Guðmundssonar, sem fátæknar=
nefndin minnist á; af hverjum útskriptum er það
ljóst: að téður Sigurður Guðmundsson á ekkért til=
kall til framfæris í Sveinsstaðahrepp, og hlýtur hann
af: að sönnum reglum ekki síðan því fyrir framfæri
og ekki neitt hér mótbára

Sveinsstöðum þann 17da October 1850

Virðingarfyllst
Olafur Jónsson

Velbyrdugum
herra Byfógetanum A Arnesen

ad Jbrb. N. 341, 50a

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Fagranesi 4 Febr 1837

H. T.

Elskulegi Prófastur og Dómkyrkjuprestur!

Bref ydar af 14 Nóv f. ar þakka eg ydur hjartanlega

[illegible] [illegible] sem eg vildi leitast vid ad svara med

tilmælum ydar, þo eg ei hafi [illegible] til á þvi ~~[illegible]~~ —

sem svarda ekki; og enn helldur [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

Sigurdi Gudmundssyne er ad gjöra sama [illegible] [illegible]

og ad [illegible] eldri hef sé af ydur tiltekna Sigurdur, sem

[illegible] vera sá sem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

Sálnaregistur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

fyrir árid 1834 [illegible] [illegible], 1833 [illegible] [illegible] [illegible]

á Vedramóti, en 1835 á Skardi [illegible] [illegible]

Skálarhnúki 1833 [illegible] [illegible] Sálnaregistrid

i Sókninni [illegible], og [illegible] Sigurdur

Gudmundsson fæddur 22 Dec 1809 á Reykjavík

kominn ad Vedramóti [illegible] [illegible] á [illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] og ei [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; (og

[illegible] [illegible] frá [illegible] ydar [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ydar ([illegible] [illegible] [illegible] til [illegible]

ad [illegible] og [illegible] ekki) [illegible] [illegible] [illegible]

med [illegible] og [illegible] ydar [illegible]

B Björnsson

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

S. T.

Hr. Dómkirkjú Presti Prófasti Síra A: Jónssyni

á Reykjavík.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Í Þingeyraklausturs prestakalls Ministerialbók finnst vinnumaður Sigurður Guðmundsson talinn meðal innkominna í sóknina árið 1838, frá Hjallalandi í Undirfells sókn, að Legs-ingjastöðum, þá 28 ára gamall, og aptur er hann í sömu bók skrifaður sem burtvikinn úr sókninni, frá Legsingjastöðum suður í Hafnarfjörð vorið 1839, þá 29 ára gamall. — Hvað hérmeð vitnast, eptir tilmælum hlutaðeigandi hreppstjóra, af undirskrifuðum.

Steinnesi, þann 17da October 1850.

Jón Jónsson
prestur í Þingeyra kl. sókn

ad Bfhr. b. No 341, 50-C.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Árið 1833 innkominn Sigurður Guðmunds
son 25 ára (: mun eiga að vera 24ra :) frá Sól=
heimum í Sæmundarhlíð, Vinnumaður að Veðra
móti. —

Árið 1835, burtvikinn Sigurður Guðmunds
son 26 ára Vinnumaður frá Skarði að Hjalla
landi í Vatnsdal,

Rétt útdregið af Fagraness Prestakalls Bók
blaðsíðum 105 og 141. —

Vitnar

Fagranesi þann 5ta Febr: 1851. —

B. Björnsson
Prestur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ad Hoss No 162 – 50. Utskrift

af Borgarfiardar-sýslu Politi- og Extraréttar-protocol.

Ár 1849, dag 22 Jan: að Ytrahólmi var af Sýslumann-inum í Myra- og Hnappadals-sýslum og settum Sýslu-manni í Borgarfiardar-sýslu Jóni Péturssyni, í viðurvist-vottanna Jóns Jónssonar og Sigurðar Biörnssonar, sett og haldið aukaréttar-þing, til rannsóknar sauðaþiófnaði þeim, er bóndinn Sigurður Guðmundsson á Krossi hjá Ytra-hólmi kvað hafa gjört sig sekan í - - - - - - 7da mætti fyrir réttinum bóndinn Sigurður Guðmundsson á Krossi - - - - Hann kveðst vera fæddur í Reikiavík, og þar skírður, vera nú á áttunda árinu um fertugt, fa-ðir sinn hefði heitað Guðmundur Þorgeirsson, en móðir Guðrún Sigurðardóttir, sé hann hjónabandsbarn. Í Reikia-vík hefði hann verið fyrstu 20 árin, og alist þar upp á sveit að nokkru leiti, og hefði hann þar verið staðfestur af Prófasti séra Árna Helgasyni á Görðum; þaðan kveðst hann hafa farið suður í Voga til Tómásar á Minni-Vogum, verið þar vist ár, þaðan inn Kálfatiarnar-hverfi til Snorra á Naustakoti, var þar (þar) ár, þaðan á Vatnsleysu til Gils-Ívarssonar, var þar ekki fullt ár vegna bágindi hans, þá að Stóru-Vogum til Jóns Daníelssonar, og var þar það

ad Bftr. L. A. 341.50.d

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

sem yfir var ad árinu, þadan til Arnóddar í sama hrepp; var þar 1 ár, hvar allir vita nú í Gullbríngu-sýslu. þadan hrakti hann þetta fanid nordur í Skagafjörd ad Sólheimum í Sæm-undarhlíd til Biörns Arnasonar, var þar 2 ár, þadan út í Gaunguskörd í sömu sýslu ad Vedramóti til Magnúsar Magnússonar, var þar 1 ár, þadan ad Skardi í sömu sýslu til Sölva Gudmundssonar, var þar 1 ár, þadan ad Skála-hnúki í Gaunguskördum til Sigurdar Arnasonar, var þar 1 ár. þadan vestur í Vatnsdal í Húnavatns-sýslu ad Hjallalandi til Þorgríms Þorleifssonar, var þar 4 ár þadan ad Leysíngjastödum í sömu sýslu, til Þorleifs Þor-leifssonar, var þar 1 ár. þadan fór hann aptur sudur í Alptnesínga-hrepp ad Arnarnesi til sjálfs síns, var þar 1 ár, þadan austur í Eystri-hrepp í Arness-sýslu ad Hömrum til Olafs Stephánssonar var þar 2 ár, þadan sudur ad Kálfhóli í sömu sýslu til Halldórs Sveinssonar, var þar 1 ár, þadan ad Hömrum aptur til Illuga Jónssonar, var þar 1 ár, þar giptist hann sinni núverandi konu Sigrídi Olafsdóttur. þadan fór hann ad Þorbjarn-arstödum í Gullbríngu-sýslu og fór ad búa þar, var þar 1 ár, þadan ad Setbergi í sömu sýslu, var þar 1 ár,

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þaðan að Krossi hér á Akranesi. Hvar hann hefði nú verið á 3ja
ári. Yfirheyrslumaðurinn spurði hann hvört hann hefði ekki víðar
verið, þar hann hefði sagst ekki átt að vera nema 4 Bæja, en
hann neitaði því, og kvaðst þá líklega hafa verið víðar, er hann
hefði farið úr Reikiavík, því hann vissi ekki gjörla, hvað
hann hefði verið gamall, er hann hefði farið úr Reikia-
vík.- - - - - - -

Jón Pétursson
(sjálfur)

Sem Vottar
Jón Jónsson, Sigurður Björnsson.

Rétta Útskrift staðfestir
Christiansson

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur